

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
Richtlijn - Kernaanbevelingen					
		4	15 t/m 20	Over deze tekst bestaat geen wetenschappelijke consensus. Het zijn slechts aannames.	Zie verklaring.
		4	28 t/m 30	VT is wat scheiding betreft een ondeskundige organisatie >	advies is om te verwijzen naar een klinisch psycholoog om een degelijke diagnose te stellen
		4	35 t/m 41	Screening KEES en Familiescan zijn onbekend	Wij geven de voorkeur aan de MASIC of Conflicts Tactics Scale. Mocht deze screening mogelijk huiselijk geweld voorstellen dat dient het gehele gezin doorverwezen te worden naar een klinisch psycholoog, zodat een degelijke diagnose gesteld kan worden, alvorens er een behandeling wordt ingezet.
		4	43 t/m 48	Bij een complexe behoort het gehele gezin gehoord te worden om een juiste diagnose te kunnen stellen.	Dit gesprek kan en mag alleen gevoerd worden door een klinisch psycholoog, omdat alleen deze in staat is de authentiek stem van het kind vast te stellen. Zie ook verklaring omtrent authentieke stem van het kind.
		5	15 t/m 29	Over deze tekst bestaat geen wetenschappelijke consensus. Het zijn slechts aannames.	Een kind heeft behoefte aan gelijke omgang met beide ouders. Mits de ouders zelf andere afspraken gemaakt hebben, is 50/50 de enige optie. Elke andere verdeling is niet wetenschappelijk onderbouwd. De ene ouder is niet beter dan de andere.
		5	31 t/m 38	Over deze tekst bestaat geen wetenschappelijke consensus. Het zijn slechts aannames.	Een kind heeft behoefte aan gelijke omgang met beide ouders. Mits de ouders zelf andere afspraken gemaakt hebben, is 50/50 de enige optie. Elke andere verdeling is niet

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
					wetenschappelijk onderbouwd. De ene ouder is niet beter dan de andere.
		5	40 t/m 48	Bij chronische ouderlijke conflicten behoort er allereerst een diagnose gesteld te worden	Dit gesprek dient gevoerd te worden met het gehele gezin onder leiding van een klinisch psycholoog. Zie verklaring.
		6	1 t/m 7	Het netwerk niet betrekken, slechts het gezin. Geen van de interventies is geschikt als er sprake is van pathogeen ouderschap./opvoeding.	Dit gesprek dient gevoerd te worden met het gehele gezin onder leiding van een klinisch psycholoog. Zie verklaring.
		6	12 t/m 20	Degelijke diagnose stellen	Dit gesprek dient gevoerd te worden met het gehele gezin onder leiding van een klinisch psycholoog. Zie verklaring.
		6	28 t/m 41	Een nulmeting af te nemen zodat er mogelijk huiselijk geweld voorspeld kan worden en de situatie tijdens de relatie duidelijk wordt vastgelegd	In geval van mogelijk huiselijk geweld diagnose stellen via klinisch psycholoog door het volledige gezin te horen.
		6/7	45, 46, 48 en 49 1 t/m 3	Jeugdprofessionals kunnen pathogeen ouderschap/opvoeding niet herkennen. Ook de bijzonder curator, VT, de RvK zijn ondeskundig op dit gebied. Een OTS en UHP werken extra traumatiserend voor het kind.	De gelijke diagnose stellen via gesprek met het gehele gezin onder leiding van een klinisch psycholoog. Zie verklaring.
		7	13 t/m 18		
Richtlijn - Hoofdstuk 1: Inleiding					
		11		Ik mis hier de resultaten van het CBS onderzoek/UVA waaruit blijkt dat 1 op de 5 volwassenen na een scheiding geen contact meer heeft met een van de ouders.	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		11	39	Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de RvK of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogeen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.	
		13	5 t/m 7	Idem voor de bijzonder curator en gedragswetenschappers	
		13	11 t/m 12	Deze specifieke projecten hadden beslist geen voorkeur van de ervaringsdeskundigen	
		14	4	Gelijkwaardig ouderschap komt in de praktijk niet tot uiting	Zorgregeling behoort 50/50 te zijn
		14	11 t/m 47	Er zal allereerst een nulmeting afgenomen worden, waarna er. Indien noodzakelijk een degelijke diagnose gesteld dient te worden voordat men een behandeling start.	
		15	32 t/m 42	Opschalen naar de juiste hulpverlening.	Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de RvK of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogeen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.
		16	41 t/m 44	Idem	idem
		17	15 t/m 41	Eerst een diagnose, dan pas behandeling. Stem van het kind in deze negeren>	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				creëert ten alle tijden een loyaliteitsconflict. Zie beide verklaringen	
		18	1 t/m 50	n.v.t. slechts voorbehouden aan universitair geschoolde klinisch psycholoog	
		19	1 t/m 19	idem	
		19	24 t/m 35	De originele richtlijn is zoals duidelijk werd tijdens het congres waarheidsvinding binnen de justitiële jeugdketen gebaseerd op "niets". Uitgangspunt is nu evidence based/gebaseerd op wetenschappelijke consensus	
		21	33 t/m 35	Binnen een complexe scheiding is er een of soms twee persoon(en) aanwezig met een hoog conflict persoonlijkheid. Een eerder trauma heeft geleid tot een persoonlijkheidsstoornis of trekken daarvan. Over het algemeen is sprake van slechts 1 ouder die de strijd gaande houdt! De huidige omschrijving is wetenschappelijk onjuist.	
		22	5 t/m 47	n.v.t.	Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de RvK of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogeen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.
		23	1 t/m 48	n.v.t.	Idem; opschalen naar klinisch psycholoog
		24	2 t/m 48	n.v.t.	idem
		25	1 t/m 37	n.v.t.	idem

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
Richtlijn - Hoofdstuk 2: Gevolgen van een ouderlijke scheiding voor jeugdigen					
Aanbevelingen H2		30	8 t/m 47	Leeftijdverdeling is niet van toepassing Bestaat geen wetenschappelijke consensus over	Een kind heeft behoefte aan gelijk contact met beide ouders om een band te kunnen opbouwen of te kunnen onderhouden. 50/50 kan slechts de enige optie zijn. Mits ouders in onderling overleg tot een eigen regeling komen, waarbij het kind voldoende liefde van beide ouders kan ontvangen.
		31	1 t/m 48	Idem	idem
		32	1 t/m 48	Idem	idem
		33	1 t/m 28	Idem	Idem
		33	40 t/m 45	Deze situatie dient vermeden te worden	Degelijke diagnose stellen via klinisch psycholoog
		36	10 t/m 48	achterhaald	Binnen een complexe scheiding is er een of soms twee persoon(en) aanwezig met een hoog conflict persoonlijkheid. Een eerder trauma heeft geleid tot een persoonlijkheidsstoornis of trekken daarvan. Over het algemeen is sprake van slechts 1 ouder die de strijd gaande houdt! De huidige omschrijving is wetenschappelijk onjuist.
		37	1 t/m 49	achterhaald	Idem
		38	1 t/m 13	achterhaald	idem
		40	45 t/m 48	Onjuist; kwestie van een diagnose stellen	Via klinisch psycholoog
		41	14 t/m 18	Bestaat hier consensus over? Over het algemeen betreft het hier 1 ouder met een negatieve conflictoplossingsstrategie	
		43	21 t/m 40	Ik verwijs hierbij graag naar de hechtingstheorie van Bowlby, waarover	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagin a	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				wetenschappelijke consensus bestaat.	
		44	31 t/m 32	Hier betreft het aannames, geen wetenschappelijke consensus	
		45	6 t/m 42	De invalshoek, sociaal wetenschappelijk is onjuist. Het betreft hier pathologie binnen het gezin waarbij sprake is van mishandeling. Zie verklaring en verklaring Childress richting de APA.	
		46	1 t/m 48	Onjuiste informatie; er bestaat wel degelijk consensus over de aandoening: a cross generational coalition with emotional cutt off vanuit de psychologie!	Zie verklaring en aanwijzingen incl. Literatuurlijst van Dr. Childress richting de APA.
		47	1 t/m 49	Idem	idem
		48	1 t/m 49	idem	idem
		49	1 t/m 49	idem	idem
		50	1 t/m 31	idem	idem
		51	2 t/m 24	Jeugdhulpverlening bezit niet de expertise om hier hulp te kunnen verlenen. Een universitair geschoolde zal het hele gezin moeten diagnosticeren alvorens een behandeling in te zetten.	
		51	29	Men legt te weinig nadruk op de belangrijkste oorzaak: kindermishandeling en ex partner geweld	Pathogeen ouderschap of pathogene opvoeding leidt tot psychische kindermishandeling en ex-partnergeweld. Beide vormen van geweld zijn opgenomen in de DSM V, respectievelijk als V61.29 negatieve invloed van ouderlijke relatieproblemen op een kind, als V995.51 psychische mishandeling van een kind, en

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		a			als V995.83 psychische mishandeling door een (ex) levenspartner.
		53	14 t/m 48	Al deze symptomen komen gezamenlijk voor op het moment dat een kind 1 ouder onder druk moet afwijzen	Zie verklaring
		54	1 t/m 49	Gezien de eerder gemaakte opmerkingen, kunnen wij logischerwijs ook niet akkoord gaan met de aanbevelingen	
		55	1 t/m 48	idem	
		56	1 t/m 8	idem	
Richtlijn - Hoofdstuk 3: Interventies voor jeugdigen met gescheiden ouders					
Aanbevelingen H3		60	16 t/m 24	Voor deze z.g. klemcriteria bestaat geen enkele wetenschappelijke onderbouwing.	Zie verklaring. Contact met een van de ouders kan aslechts ontzegd worden als er een degelijke diagnose van kindermishandeling is gesteld.
		61	3 t/m 15	Deze cijfers zijn onjuist. "ouderverstoting" is transgenerationeel. Het aantal kinderen dat contact met een ouder afwijst is de afgelopen jaren alleen maar groter geworden. Recent onderzoek van Kalmijn (2018) toont juist aan dat 20% geen contact meer heeft met vader en nog eens 5% niet met moeder.	De vader- zoon, moeder- zoon, vader- dochter en moeder- dochter zijn allen waardevol. De ene ouder is niet beter dan de ander. Mocht het ouders na de scheiding lukken om samen ouder te blijven, dan kunnen zij zelf een zorgverdeling afstemmen. Het kind is dan zeker
		62	41 t/m 48	Dit zijn slechts meningen; hierover bestaat geen wetenschappelijke consensus.	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		63	9 t/m 34	Idem	Idem
		63	42 t/m 48	idem	Idem, waarbij aangevuld moet worden dat er in geval van mogelijk pathogeen opvoedgedrag een degelijke diagnose gesteld dient te worden.
		64	2 t/m 25	Idem, eerst een diagnose stellen. Dit werkt niet in geval van pathogeen ouderschap (aanwezigheid ouder met hoog conflict persoonlijkheid)	Daarna pas de behandeling inzetten
		64	27 t/m 41	Deze interventies zijn niet evidence based en daarmee maatschappelijk onverantwoord.	Allereerst een degelijk diagnose stellen, om onverantwoorde interventies die de situatie verergeren, te voorkomen.
		65	22 t/m 48	Dit zijn slechts meningen; hierover bestaat geen wetenschappelijke consensus.	Een kind heeft behoefte aan liefde van beide ouders. Als ouders beide in staat zijn het belang van hun kind boven het eigen belang te plaatsen doet de zorgverdeling niet ter zake. Het kind is dan zeker van de liefde van beide ouders en de ouders kunnen dit dan zelf regelen. Echter, op het moment dat hier geen sprake van is volstaat slechts een 50/50 zorgverdeling. Een gelijke verdeling om beide ouders een gelijke kans te geven de band met het kind op te bouwen, dan wel te

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
					onderhouden.
		66	1 t/m 48	Idem	idem
		67	1 t/m 48	Idem	idem
		68	1 t/m 48	Idem	idem
		69	1 t/m 41	Idem	Idem
		69	44 t/m 48	Eerst screenen op mogelijk ontstaan huiselijk geweld	Na screening de 15% laten diagnosticeren.
		70	1 t/m 48	Geen jeugdprofessional inzetten; eerste screening, op mogelijk geweld. De mediator kan de 85% reguliere scheiding op weg helpen	De 15% complexe scheiding gaat voor een diagnose naar de klinisch psycholoog.
		71	1 t/m 48	Idem	idem
		72	1 t/m 46	Resultaten screeninginstrumenten onvoldoende bekend	Wij geven de voorkeur aan de MASIC of Conflict Tactics Scale (CTS)
		73	1 t/m 38	Idem	idem
		75	29 t/m 48	Van geen van de interventies bestaat bewezen effectiviteit.	In geval van een complexe scheiding zijn deze interventies zeer zeker NIET effectief en af te raden.
		76	1 t/m 17	Idem	idem
		77	1 t/m 21	Idem	idem
		78	1 t/m 47	Idem	idem
		79	1 t/m 47	Idem	idem
		80	1 t/m 5	Idem	idem
		81	1 t/m 46	Idem	idem
		82	1 t/m 48	Idem	idem
		83	1 t/m 41	Idem	idem
		85,86 en 87		Idem	idem
		88	1 t/m 51	Idem	idem

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		89	1 t/m 53	Idem	idem
		90	1 t/m 52	Idem	idem
		91	1 t/m 51	Idem	idem
		92	1 t/m 51	Idem	idem
		93	1 t/m 35	Idem	idem
		94		Idem	idem
		95	1 t/m 42	Idem	idem
		96	1 t/m 51	Idem	idem
		97	1 t/m 21	Idem	idem
		97	24 t/m 50	Jeugdzorg is ongeschikt voor hulp bij scheiding. De 85% regulier heeft voldoende aan een mediator	15% complex behoeft hulp klinisch psycholoog om allereerst diagnose te stellen.
		98	1 t/m 51	Idem	idem
		99	1 t/m 36	Idem	idem
		99	38 t/m 51	Gezien de eerder gemaakte opmerkingen, kunnen wij logischerwijs ook niet akkoord gaan met de aanbevelingen	
		100	1 t/m 51	idem	
		101	1 t/m 47	idem	
Richtlijn - Hoofdstuk 4: Samenwerking met ouders, het netwerk en school					
Aanbevelingen H4		102	26 t/m 50	Medewerkers van jeugdhulp en jeugdbescherming bezitten onvoldoende expertise om het verschil te kunnen maken in deze complexe materie.	Er dient een brug geslagen te worden tussen de rechtspraak en de klinische psychologie/psychiatrie.
		103	1 t/m 16	Idem	idem
		103	21 t/m 51	Er dient allereerst een diagnose gesteld worden, alvorens er naar het kind geluisterd kan worden.	Luisteren naar het kind prima, maar met mate.
		104	1 t/m 23	Ook de bijzonder curator bezit niet de	Preventief screenen, en zo nodig het volledige

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				expertise om de authentieke stem van het kind te kunnen horen. Daarnaast vindt tussenkomst van de bijzonder curator is een veel te laat stadium plaats, de situatie is dan al geëscaleerd.	gezin doorverwijzen naar de klinisch psycholoog.
		104	25 t/m49	Idem, ook een buddy kan bij een complexe scheiding het verschil niet meer maken.	idem
				In geval van een complexe scheiding > aanwezigheid pathogene opvoeding zal er specifieke ondersteuning voor de kinderen nodig zijn.	Deze materie is te complexe voor de leek.
				Zinloos voor de 15-20% complexe scheidingsgevallen. Eerst screenen; weten waar je mee te maken hebt.	Deze materie is te complex voor de gemiddelde professional. Opschalen naar klinische psycholoog/psychiater.
		106	1 t/m 51	Idem	idem
		107	1 t/m 33	Idem	idem
		108	21 t/m 51	Onverantwoord; opschalen naar klinische psychologie	Allereerst degelijke diagnose stellen.
		109	1 t/m 51	Idem	idem
		110	1 t/m 51	Idem	idem
		111	1 t/m 5 en 28 t/m 51	Idem	idem
		112	1 t/m 51	Idem	idem
		113	1 t/m 51	Idem	idem
		114	1 t/m 16	Actieplan is een wassen neus; de slager keurt hier zijn eigen vlees. Plan is afgekeurd door de ouders.	MASIC is prima; daarna opschalen naar gespecialiseerde universitair opgeleide hulpverlening.
		114	20 t/m 51	Onverantwoord; opschalen naar klinische psychologie	Allereerst degelijke diagnose stellen.

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		115	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		116	1 t/m 49	Idem	idem
		117	1 t/m 50	Idem	Idem
		118	1 t/m 51	Gelijke zorgverdeling	Gelijkwaardig ouderschap
		119	1 t/m 27	Idem	idem
		119	29 t/m 43	De vFAS is zeker geen aanrader; overtreedt regelmatig haar eigen gedragsregels	Procedure op tegenspraak werkt contraproductief
		120	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		121	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		122	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		123	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		124	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		125	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		127	8 t/m 23	Tekst is onjuist, gebaseerd op meningen.	In 15% tot 20% is er sprake van huiselijk geweld, dit blijkt uit het zelfde percentage kinderen dat het contact met een ouder na de scheiding verliest.
		127	25 t/m 51	De meldcode werkt contra productief. Niet het nog meer melden gaat het verschil maken, wel de juiste professional aan de poort zetten om juist te kunnen screenen.	De huidige jeugdhulpverlening werkt met drang en dwang en leidt tot kinderhandel. Er wordt niet toegewerkt aan het terugplaatsen van kinderen bij beide ouders.

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		128	1 t/m 50	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of Klinisch psycholoog	idem
		129		Er behoort een brug geslagen te worden tussen de rechtspraak en de klinische psychologie.	Opschalen naar hogere hulpverlening
		130	1 t/m 51	Idem	idem
		131	1 t/m 51	Wij kunnen ons alleen vinden in het plan van Hiil	Evidence based werken
		132	1 t/m 51	Slecht tussenkomst van rechtspraak en klinische psychologie gaat het verschil maken bij de complexe scheiding	
		133	1 t/m 51	De huidige hulpverlening, waarbij drang en dwang regelmatig voorkomt, staat momenteel onder zeer zware kritiek.	Bij een complexe scheiding, waarbij standaard sprake is van psychische problematiek, behoort opgeschaald te worden naar de klinische psychologie.
		134	1 t/m 7	Initiatief is helaas mislukt. Mocht er al 'ouderverstoting' vastgesteld worden dan loopt men vast omdat er geen behandeling beschikbaar is.	
		134	26 tm 51	Het netwerk kan pas een verschil maken op het moment dat zij goed op de hoogte zijn van een mogelijke pathogene opvoeding/ouderschap.	Gebrek aan deze kennis zorgt ervoor dat het netwerk momenteel contra productie werkt. De verstoting nog meer activeert.
		135	1 5/m 51	Idem	idem
		136	1 t/m 51	Idem	Idem
		137	1 t/m 10	Idem	idem
		137	12 t/m 21	Deze interventie werkt bewezen contra productief bij een complexe scheiding	Niet vermelden
		137	23 t/m 51	Het netwerk kan pas een verschil maken	Gebrek aan deze kennis zorgt ervoor dat het

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		a		op het moment dat zij goed op de hoogte zijn van een mogelijke pathogene opvoeding/ouderschap.	netwerk momenteel contra productie werkt. De verstoting nog meer activeert.
		138	1 t/m 51	Beide ouders behoren op de hoogte gehouden te worden over hun kind. Erkenning hoort gezag in te houden. Er ligt wat dit betreft nog een wetsvoorstel op de plank dat doorgevoerd dient te worden.	De enige reden om een ouder uit te sluiten van contact met een kind en bijbehorende informatievoorziening is als er sprake is van bewezen kindermishandeling. Daarbij behoort een DSM-V diagnose van kindermishandeling. Als deze diagnose niet aanwezig is, is er geen enkel argument de desbetreffende ouder contact met of informatie over het kind te onthouden. Ook de rechter behoort te vonnissen op basis van evidence based kennis.
		139	15 t/m 38	Ook EKKS zal bijgeschoold dienen te worden op het gebied van "a cross generational coalition with emotional cut off"	Vooralsnog niet geschikt
		139	41 t/m 51	Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de Rvk of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogeen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.	
		140	1 t/m 51	Idem	idem
		141	1 t/m 18	Idem	idem
		141	21 t/m 52	Gezien de eerder gemaakte opmerkingen gelden ook voor de aanbevelingen	
		141	21 t/m 52	Idem	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagin a	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		142	1 t/m 52	idem	
		143	1 t/m 15	idem	
Richtlijn - Hoofdstuk 5: Aandacht voor diversiteit en specifieke doelgroepen					
Aanbevelingen H5					
Richtlijn – Hoofdstuk 6: Verantwoording en werkwijze					
		152	29 t/m 36	Het enige geldige uitgangspunt zou wetenschappelijke consensus moeten zijn. Consensus vanuit de praktijk en voorkeur van cliënten zijn beide vage begrippen en bovendien niet meetbaar. Daarnaast bestaat er al decennia lang zware kritiek vanuit de maatschappij op het functioneren van de RvK, Jeugdzorg en VT. Drang en dwang zorgt er momenteel voor dat de burger geen kans krijgt enige vorm van kritiek te leveren.	Internationale wetenschappelijke consensus is enige aanvaardbare uitgangspunt.
		152	39 t/m 48	Ouders hebben geen vertrouwen in deze partijen	
		153	1 t/m 50	idem	
		156		Vrij eenzijdige literatuurlijst, veel opniestukken, gebrek aan wetenschappelijke consensus	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
Richtlijn - Bijlagen					
Samenstelling werkgroep				Tijdens het symposium "rechtszorg voor ouders die gaan scheiden; een kwestie van willen en doen" is duidelijke geworden wat een complexe scheiding precies inhoudt.	Bij een complexe scheiding is er sprake van aanwezigheid van tenminste 1 persoon met een hoog conflict persoonlijkheid. Hierbij is er sprake van een persoon die kenmerken vertoont van een persoonlijkheidsstoornis, waardoor er processtapeling en "ouderverstoting" ontstaat.
				Het gaat hier om complexe problematiek. Voor onderzoek en behandeling van met name pathogeen opvoedingsgedrag zijn klinisch psychologen en psychiaters nodig. Pas als er een degelijke diagnose is gesteld en een welomschreven behandelplan is opgesteld, kan met de behandeling van betrokkenen, ouders en kind, begonnen worden. Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de RvK of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogeen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.	Pathogeen ouderschap of pathogene opvoeding leidt tot psychische kindermishandeling en ex-partnergeweld . Beide vormen van geweld zijn opgenomen in de DSM V, respectievelijk als V61.29 negatieve invloed van ouderlijke relatieproblemen op een kind, als V995.51 psychische mishandeling van een kind, en als V995.83 psychische mishandeling door een (ex) levenspartner.
				Het bovenstaande verdient de aandacht van psychiatisch en in psychopathologie geschoolde	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				<p>deskundigen, die kunnen vaststellen of pathogeen opvoedingsgedrag een rol speelt bij complexe scheidingen en/of de keuze van het kind om het contact met een van beide ouders te verbreken. Spelen vroege of latere jeugdtrauma's bij een of beide ouders een rol? Is er wellicht sprake van persoonlijkheidsstoornissen of trekken daarvan bij een of beide ouders, waardoor het pathogene opvoedersgedrag van een of beide ouders in stand gehouden wordt?</p>	
				<p>Bij het samenstellen van deze richtlijn is geen enkele klinische psycholoog of kinderpsychiater betrokken. Wij stellen dan ook voor om de richtlijn voor te leggen aan een universitair geschoolde op het gebied van de psychiatrie en psychopathologie.</p>	
		175	1 t/m 24	<p>Moet met andere ogen bekeken worden op het moment dat er sprake is van psychopathologie.</p>	
		182	1 t/m 46	<p>Er is meer kennis beschikbaar dan onderzoekers ons willen doen geloven. Vooralsnog zal er allereerst gekeken moeten worden naar het toepassen van de beschikbare kennis op het gebied van "a cross generational coalition with emotional cut off" Bij de complexe scheiding is er</p>	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				simpelweg behoefte aan een dokter, die de familieziekte kan genezen. Het stellen van een degelijke diagnose is daarbij een vereiste.	
Werkkaarten					
				Onverantwoord: Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de RvK of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogeen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.	
		Nr. ...	-		
		Nr. ...	-		
		Nr. ...	-		
Info voor ouders					
Algemene reactie op een aantal specifieke punten van herziening					
Transformatie denken					
Samenwerking (passend) onderwijs					

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst	
Toepasbaarheid LVB						
Toepasbaarheid GGZ						
Aandacht voor trauma						